

Gäller för: Västra Götalandsregionen, Fastighet stöd och service

Innehållsansvar: Patrik Gidmo, (patgi1), Processledare

Granskad av: Patrik Gidmo, (patgi1), Processledare

Godkänd av: Erik Hallberg, (eriha1), Regionområdeschef

Giltig från: 2026-05-11

Giltig till: 2028-05-31

Rutin för gränsdragning och ansvarsfördelning inom lokalvård

Syfte

Det är viktigt att känna till ansvarsfördelning/gränsdragning mellan lokalvårdspersonal och vårdpersonal.

Ansvar

Ansvar följer linjeorganisationen, delegeringsordningen, vidaredelegeringen eller arbetsfördelningen.

Omfattning/Definition

Samtliga verksamheter inom Västra Götalandsregionen där lokalvård bedrivs omfattas av denna rutin.

Utförande/beskrivning

Fastighet, stöd och service har ett samordnande ansvar för att fortlöpande utveckla och revidera regionstyrelsens riktlinje för städskvalitet i Västra Götalandsregionens vårdlokaler med tillhörande dokument i samverkan med förvaltningarna i Västra Götalandsregionen.

Städning i vårdlokaler kan ske på samma sätt i de allra flesta situationer, oavsett smitta och förutsatt att följande punkter följs:

- Basala hygienrutiner och klädregler.
- Punktdesinfektion.
- Rena redskap, moppar, dukar etcetera

Hygienkrav

- Handskar av engångstyp används vid risk för kontakt med kroppsvätskor såsom tex vid städning av toalett. Handskarna ska bytas mellan olika arbetsmoment. Var också uppmärksam på att inte växla mellan smutsigt och rent moment med samma handskar.
- Plastförkläde skall användas om det finns risk att arbetskläder kommer i kontakt med kroppsvätskor eller om de riskerar att bli nedsmutsade.

Verksamhetens ansvar

Verksamheten ansvarar för att:

- Lokalerna är tillgängliga för städning.
- informera lokalvårdspersonal om rutin för lokal där särskilda föreskrifter gäller, exempelvis rum där infektionskänslig eller smittsam patient vistas.
- Utföra daglig patientnära städning om inte annat är överenskommet, d.v.s. rengöring av patientnära ytor/utrustning. För objekten bör en städinstruktion upprättas där det framgår var det ska städas, hur ofta och av vem.
- Utföra slutstädning (om inte annat är överenskommet). Slutstädning ska ske i samband med att en patient byter vårdplats, avslutar isolering eller skrivs ut.
- Verksamheten ansvarar för rengöring och desinfektion av utrustning som används till flera patienter (om inte annat är överenskommet).
- Exempel på utrustning som används till flera patienter är:
  - duschpall/stol, duschvagn

- toalettförhöjning på hjul/patientbundet hjälpmedel
- tagställe på hjälpmedel (till exempel gåbord, rullstol)
- undersöknings-/provtagningsstol, patientbrits, fundament på tandläkarstol
- arbetsyta på bänk/vagn
- undersökningslampa
- medicinteknisk utrustning (till exempel blodtrycksmanschett, pulsoxymeter, instrumentpanel)

Varje vårdenheter rekommenderas att utifrån verksamheten utarbeta rutiner för hur och hur ofta utrustning ska rengöras och desinficeras. Checklista rekommenderas.

Verksamheten ansvarar för att akuta städinsatser utförs, d.v.s. städning som inte kan skjutas upp till nästa städtillfälle. Personal som upptäcker en förorening ansvarar för att punktstädning och punktdesinfektion utförs enligt nedan. Inom verksamheten utförs punktdesinfektion av vårdpersonal.

Punktstädning

Utförs direkt vid spill av till exempel dryck. Spill torkas upp direkt och ytan rengörs.

Punktdesinfektion

Inom verksamheten utförs punktdesinfektion av vårdpersonal.

Punktdesinfektion utförs direkt vid föroreningar av kroppsvätskor/utsöndringar. Stor förorening tas upp med engångsmaterial. Utförs med metoder, kemikalier och utrustning enligt lokala anvisningar. Punktdesinfektion utförs innan ordinarie städning.

Små spill

Använd ytdesinfektionsmedel med tensider enligt lokal anvisning.

Stora spill

Använd Virkon eller motsvarande (ej alkoholbaserad) ytdesinfektionsmedel med tensider. Vid diarré/kräkning av okänd orsak

och konstaterad virusgastroenterit och Clostridioides infektion, använd medel enligt lokal rutin oavsett storlek på spill i samband med punktdesinfektion.

Övriga utrymmen till exempel desinfektionsrum, kök, förråd

Vårdpersonal har huvudansvar för rengöring/desinfektion av ytor i dessa utrymmen. Handfat och golv rengörs av Fastighet, stöd och service. Lokala överenskommelser kan förekomma.

Smittförande avfall

Verksamheten ansvarar för att stickande och skärande avfall hanteras och förpackas enligt lokala anvisningar. Alla skador och tillbud ska rapporteras, anmälas, utredas och följas upp.

Egenkontroll

Via checklistor kvalitetssäkras städning och ger utrymme för egenkontroll. Checklistorna bör innehålla frekvens, tidpunkt, signatur samt ingående moment. Signeringslista fylls i efter utförd städning.

Utbildning

Respektive förvaltning ansvarar för att berörd vårdpersonal utbildas i kvalitetsstyrd lokalvård efterhand som riktlinje för städ kvalitet implementeras i Västra Götalandsregionen.

Lokalvårdsorganisationens ansvar

Personal som upptäcker en förorening i lokaler tillhörande allmänna utrymmen ansvarar för att punktstädning och/eller punktdesinfektion utförs enligt nedan. Med allmänna utrymmen menas exempelvis entréer, hisshallar, hissar, allmänna toaletter och administrativa lokaler. Lokalvårdarna utför punktdesinfektion och punktstädning i lokaler tillhörande allmänna utrymmen.

Punktstädning

Utförs direkt vid spill av till exempel dryck. Spill torkas upp direkt och ytan rengörs. Lokalvårdsorganisationen ansvarar för att:

- Rätt städutrustning och material för akuta städinsatser som punktstädning finns upphandlat
- Rätt information om upphandlade material och produkter finns tillgänglig

Punktdesinfektion

Lokalvårdarna utför punktdesinfektion och punktstädning i lokaler tillhörande allmänna utrymmen.

Punktdesinfektion utförs direkt vid föroreningar av kroppsvätskor/utsöndringar. Stor förorening tas upp med absorberande engångsmaterial. Utförs med metoder, kemikalier och utrustning enligt lokala anvisningar. Punktdesinfektion utförs innan ordinarie städning.

Små spill: Använd ytdesinfektionsmedel med tensider. enligt lokal anvisning.

Stora spill: Använd Virkon eller motsvarande (ej alkoholbaserad) ytdesinfektionsmedel med tensider.

Vid diarré/kräkning av okänd orsak och konstaterad virusgastroenterit och Clostridioides infektion, använd medel enligt lokal rutin Oavsett storlek på spill i samband med punktdesinfektion.

Utbildning

Fastighet, stöd och service ansvarar för att lokalvårdarna har tillräcklig utbildning och tillräckliga kunskaper för att utföra lokalvård i enlighet med den fastställda kvalitetsnivån.

Avvikelser

Fastighet, stöd och service ansvarar för att avvikelser, kvalitetsbrister och utebliven städning snarast åtgärdas.

Utveckling

Fastighet, stöd och service ansvarar för att:

- Nya rön och metoder inom området tas tillvara och införlivas vid revidering av regionstyrelsens riktlinje för städkvalitet i Västra Götalandsregionens vårdlokaler och dess tillämpningar.
- Upphandlade lokalvårdstjänster följer regionstyrelsens riktlinjer för städkvalitet i Västra Götalandsregionens vårdlokaler.
- Beskriva ansvarsfördelning mellan vård och lokalvårdspersonal gällande rengöring.

Kritiska punkter/inredning	Vård-personal	Lokal-vårdare
Belysning nära vård-/undersökningsplats, tex sänglampa	X	
Vård-/undersökningsplats, tex säng, brits, provtagningsstol och skötbord	X	
Avskärmning, tex draperi, skärmvägg och duschdraperi	X	
Bord patientnära, tex sängbord, matbord efter måltid och sittgrupp vårdrum	X	
Patientutrustning tex gånghjälpmedel, rullstol, droppstativ, toalettförhöjning på hjul/patientbundet hjälpmedel	X	
Rullbord och arbetsbänkar	X	
Teknisk installation nära patient, tex vårdpanel och uttag för gas	X	
Sanitär inredning, tex toalettstol, toalettförhöjning utan hjul för flera patienter, som står över toalett, utslagsvask. Skötbord på allmänna toaletter		X
Handtag/grepp, tex dörrhandtag, ledstänger och handtag på vägg		X

Kritiska punkter/inredning	Vård- personal	Lokal- vårdare
Bord och stolar, tex i dagrum, korridor, sittplatser inkl. besöksgrupp på vårdrum		X
Rengöring av samtliga handfat och närliggande yta tex avställningshylla, tvål-/handdesinfektions dispenser, handskpaket enligt metodbeskrivning		X
Övrig teknisk installation, tex strömbrytare, knappsats, kösystem och dörröppnare		X

- Vårdpersonal följer Riktlinje Vårdhygien – Vårdpersonalens ansvar för städning och rengöring.
- Varje enhet identifierar utifrån den specifika vård som bedrivs vad som ingår i städning och rengöring.
- Lokalvårdare följer Regionstyrelsens Riktlinje för städkvalitet i Västra Götalandsregionens vårdlokaler.

*Avtorkning utförs vid damningstillfället. För städtillfälle respektive damningstillfälle, se Lokalvård, regelmässig städning - Rutin

Versionshistorik

Version	Förändring	Granskad av
1.0	Granskad av Riktlinjegruppen	Patrik Gidmo
2.0	Granskad utan ändring av Riktlinjegruppen	Malin Larsson
3.0	Granskad av Riktlinjegruppen	Mikael Werder Gutierrez
3.0	Förtydligande: gränsdragning punktdesinfektion	Ann-Charlotte Lundqvist Nilsen
4.0	Uppdaterat: Virkon ersätter Incidin OxyFoam	Malin Ulander
		Linda Ceder
		Stefan Svensson
		Anna-Karin Hedlund
		Jörgen Elisson

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Västra Götalandsregionen, Fastighet stöd och service

Innehållsansvar: Patrik Gidmo, (patgi1), Processledare

Granskad av: Patrik Gidmo, (patgi1), Processledare

Godkänd av: Erik Hallberg, (erih1), Regionområdeschef

Dokument-ID: SFSS11840-717006030-81

Version: 4.0

Giltig från: 2026-05-11

Giltig till: 2028-05-31